

Вяра

20.08 по еретическия, †07 август по православния календар - Св. мъченици Марин и Астерий. Св. преподобномъченик Дометий Персийски и двамата му ученици. Св. преподобни Ор Черноризец. Св. преподобни Пимен Многоболезнени. Св. Потамия чудотворица

Житие на преподобния наш отец Пимен Многоболезнени

Прискъпяйки към разказа за блажения Пимен, да спрем нашето внимание върху неговото велико мъжество в страданията и оттук да се поучим, че болестта трябва да се понася търпеливо и че силата Божия в немощ се проявява.

Блажени Пимен бил болен още от своето рождение; болестта не го оставила през целия му живот, но тази болест на тялото не позволила да се развие в него болестта на душата. Той бил чист от пороци и пазел девство още от майчината си утроба. Неведнъж умолявал своите родители да му позволят да се

уедини в манастир, за да приеме пострижение в монашеския образ, но поради силната си любов към него те отказвали да изпълнят молбите му, желаейки да го имат за свой наследник след смъртта си. Веднъж, по действието на Божествения Промисъл, който устроява всичко, за да води то към добро, блажени Пимен особено тежко заболял, така че дори не се и надявал вече да оздравее. Принудени от необходимостта, родителите му тогава го донесли в Печерския манастир [1], умолявайки живеещите в него преподобни отци да се помолят, та техният син да бъде избавен от болестта.

Но усърдните молитви на монасите не донасяли изцеление на болящия; молитвата на блажения била по-силна от молитвите на всички тях. Той измолвал от Господа за себе си още по-тежка болест, тъй като се опасявал, че след като оздравее, родителите му отново ще го отведат от манастира и по този начин ще го лишат от възможността да получи пострижение. Поради това, докато неговите баща и майка седели до него, без да му позволяват да приеме пострижение [2], блажени Пимен силно скърбял и се молел на Бога, та Той да изпълни желанието му, по какъвто начин Му е угодно. И ето - една нощ, когато родителите му и слугите им били потънали в дълбок сън, при него дошли светли ангели, едни от тях - в образа на прекрасни юноши, а други изглеждали като игумена и братята от манастира. В ръцете си те носели светото Евангелие, свещи, власеница, мантия, було и всичко останало, което е нужно при пострижението.

- Искаш ли да те пострижем? - попитали те преподобния.

Той с радост отговорил:

- Искам! Господ ви изпрати, господари мои! Изпълнете желанието на сърцето ми!

И те веднага започнали да му задават определените въпроси,

извършвайки всичко, което е положено в устава на монашеското пострижение. Така те го постригали във великия ангелски образ, облекли го в мантия и було, като го нарекли Пимен. След като му дали, според обичая, запалена свещ, те му казали:

- В продължение на четиридесет дни и ноци тази свещ няма да угасне.

Заедно с това, те му предсказали, че болестта му ще го съпътства през целия му живот, а избавянето му от нея ще бъде знак за скорошното настъпване на неговата смърт. След като дали целуване на блажени Пимен, те се оттеглили в църквата, където върху ковчега на преподобния Теодосий [3] поставили косите му, които завили в парче плат.

Монасите, които се намирали в близките килии, като чули песнопения, разбудили останалите, мислейки, че или игуменът с някои от братята постригва болния, или - че той се е преставил. Те се отправили към килията, където лежал преподобният. Тук намерили бащата, майката и слугите заспали. Монасите ги разбудили и забелязали, че килията е изпълнена с благоухание и че болният, обхванат цял от радост и веселие, е облечен в монашеска дреха.

- Кой те пострига и какви са тези песнопения, които се носеха тук, но които твоите родители не чуха? - попитали те преподобния.

- Аз мисля - отговорил той, - че ме пострига, като ме нарече Пимен, игуменът, който дойде тук с братята. Те пяха това, което сте чули. Те също ми дадоха и тая свещ, която виждате, като ми казаха, че тя ще гори непрекъснато в продължение на четиридесет дни и ноци. След това сложиха косите ми в кърпа и се оттеглиха с тях в църквата.

Като чули това, монасите побързали да отидат в църквата, но когато стигнали до нея, я намерили затворена. Те събудили клисарите и ги попитали дали някой е влизал в църквата след вечерните молитви. Клисарите отвърнали, че никой не е влизал, тъй като и ключовете се намират у еклесиарха [4].

Събудили и еклесиарха (но той никому не бил давал ключовете и с никого не бил влизал в църквата). Монасите взели ключовете и влезли в храма и действително намерили увити в кърпа коси върху ковчега на преподобния Теодосий. После известили за всичко това игумена. Той много се удивил и старателно започнал да издирва - кой би могъл да постриже преподобния Пимен, но неговите търсения останали напразни. Тогава за всички станало очевидно, че пострижението, по Божие повеление, е било извършено от свети ангели.

Дълго разсъждавали игуменът и братята дали да приемат това чудесно пострижение като заменящо обичайното, което се извършва по устава. Накрая решили да не извършват повторно пострижение над блажения Пимен, тъй като имали ясни доказателства за действителността на извършеното над него пострижение. Монасите наистина намерили, както им казал и блажени Пимен, косите му върху ковчега на преподобния Теодосий, а и свещта, за която и един ден би бил достатъчен, за да изгори, горяла в продължение на четиридесет дни и нощи, без да изгасне [5], за което предварително говорел и преподобният веднага след пострижението си. Предвид всичко това, те само казали:

- За тебе, брате Пимене, са достатъчни даруваните ти от Бога образ и име.

- Но все пак, открий ни - казвал игуменът, като донесъл със себе си книгата с чина на пострижението - кои бяха тези, които те постригаха и не пропуснаха ли нещо от написаното в тази книга?

Блаженият Пимен казал на игумена:

- Защо ме разпитваш, отче? Та нали ти сам, като дойде тук с цялото братство, извърши над мене всичко, което е определено според тази книга. При това ти ми каза, че ще трябва цял живот да търпя страданията на болестта и че само преди смъртта ще бъда избавен от нея, така че ще бъда в състояние да повдигна смъртния си одър. Моли се за мене, свети отче, за да ми дарува Господ търпение!

След като изслушали това, всички го оставили.

А блаженият Пимен, според предсказанието на тези, които го постригали, в продължение на много години лежал в тежка и предизвикваща отвращение болест. От нея се гнусяли всички, които му прислужвали, и често даже по три дена не му давали нито да яде, нито да пие. Но той понасял всичко с радост, благодарейки на Бога.

Случило се така, че един болен, който страдал от същия недъг, бил донесен в Печерския манастир и постриган тук. Монасите, върху които лежало задължението да служат на болния, го настанили при блажения Пимен, за да им служат едновременно, но отнасяйки се небрежно към своите задължения, те често забравяли за тях, така че болните понякога изнемогвали от жажда. Тогава блаженият Пимен казал на лежащия заедно с него болен:

- Тъй като тези, които ни прислужват, се гнусят от нас поради смрадта, която излиза от нас, то би ли пожелал, братко мой, да понесеш техните задължения, ако Господ те повдигне и изцели?

Болният обещал на преподобния с усърдие да служи до самата си смърт. На това блаженият Пимен отговорил:

- Ето Господ отнема болестта ти и ти, като ставаш здрав,

изпълни обещанието си: служи на мен и на подобните на мене, а върху тези, които нерадиво изпълняват своите задължения, Господ ще изпрати люта болест, та те, като изпитат наказанието, да получат спасение.

Болният на часа станал и започнал да прислужва на преподобния. А нерадивите прислужващи, според неговите думи, били поразени от недъг.

Избавилият се от болестта си брат не служил дълго на преподобни Пимен: като не издържал смрадта, той се отстранил от него и го оставил да се мъчи от глад и жажда. Като се махнал оттам, той се поселил в друга килия. Но внезапно го обхванала силна треска, подобно на огън. Нямайки сили да се повдигне, той три дена се мъчил от жажда и накрая започнал да вика:

- Заради Бога, смилете се над мене, защото умирам от жажда!

Монасите, които се намирали в най-близките килии, чули виковете му и дошли при него. Като видели страданието му, те съобщили на преподобния Пимен:

- Братът, който ти служи, умира.

- Каквото посее човек - отвърнал преподобният, - това и ще пожъне (срв. Гал. 6: 7): той ме изостави гладен и жаден и сам претърпя същото, защото излъга Бога и презря моето недостойнство. Но ние сме научени да не отвърщаме на злото със зло, затова - идете и му кажете: вика те Пимен, стани и отиди при него.

Веднага щом предали на разболелия се това, той оздравял и като станал, без всякаква помощ дошъл при преподобния. Блаженият Пимен дълго го увещавал, говорейки му:

- Маловерецо, ето, ти си здрав. Внимавай да не съгрешиш отново! Нима не знаеш, че еднаква награда ще имат, както търпящият болестта, така и този, който му служи. Търпението на унизените не ще остане без плод: тези, които тук изпитат кратковременна скръб и тегота, ще изпитват радост и веселие там, където няма нито болка, нито печал, нито въздишка, но живот безконечен. Заради това и аз търпя всичко. Бог, Който чрез мене те избави от твоя недъг, може и мен да повдигне от този одър и да изцели моята немощ, но аз не желая това: “който претърпи докрай, ще бъде спасен” (Мат. 10:22) - е казал Господ. За мен е по-добре в тоя живот да се превърна в труп, за да бъде в другия тялото ми нетленно. По-добре тук да претърпя смрадта, за да се наслаждавам там на неизречено благоухание. Величествено е, брате мой, църковното служение в светло, чисто и свято място, където богоугодно и сладостно, заедно с невидимите ангелски сили, да възнасяш молитви към Бога, поради което и църквата се нарича земно небе, а тези, които стоят в нея, се приемат като стоящи на небето. А пък тази тъмна и смрадна килия не е ли съд преди съда? Не е ли мъка преди безконечната мъка? Но този, който търпи това с благодарност, може с право да каже: “Твърдо се уповавах на Господа, и Той се наклони към мене” (Пс. 39:2). Утешавайки подобни страдалци, апостолът казва: “Ако търпите наказание, Бог постъпва с вас като със синове. Защото кой е тоя син, когото баща му не наказва? Ако пък оставате без наказание, на което всички станаха съучастници, тогава сте незаконни деца, а не синове” (Евр. 12:7-8). И Сам Господ ни увещава, брате мой, като казва: “с търпението си спасявайте душите си” (Лук. 21:19).

Като се проникнал от тези наставления на преподобния, братът започнал отново да му служи и повече не го изоставил. А доблестният страдалец и истински подражател на праведния Иов - свети Пимен - лежал двадесет години върху одъра на

болестта, непрестанно благодарейки на Бога. Когато вече настъпило времето на неговата смърт, в Печерския манастир се явило знамение: веднъж през нощта над трапезарията се явили три огнени стълба, които после се преместили и застанали над църквата. Само Господ знае истинското значение на това знамение, но няма да бъде в разрез с истината да се предположи, че чрез него се показвало, че Бог-Троица, Който прави “ветровете Свои Ангели, огнените пламъци - Свои служители” (Пс. 103:4), вече бил изпратил Своите ангели за душата на многострадалния Пимен, както някога - за душата на Лазар. В този ден той внезапно оздравял и така узнал, че смъртта му е близо, спомняйки си за предсказанието на тези, които го постригали в монашество. Свети Пимен станал и обходил всички килии, покланяйки се на всички братя и измолвайки прошка от тях. А на болните монаси казвал:

- Братя и приятели мои, станете и ме изпратете!

И на часа, според думата му, болестта ги оставяла и те, вече оздравели, тръгвали след него.

След това преподобни Пимен влязъл в църквата, приобщил се с Божествените Тайни и после, като взел смъртния си одър, понесъл го, без всякакви указания, към пещерата, в която той никога не бил ходил и която никога в живота си не бил виждал.

Като влязъл в пещерата, той се поклонил на гроба на преподобни Антоний [6] и посочил мястото, където желаел да бъде погребан. Преди смъртта си той открил чудна тайна, като посочил гробовете на някои от братята, които били наблизко:

- Тук - казал той - вие положихте през тая година двама братя, единия - без схима, а другия - в схима [7]. Първия, който е погребан без схима, ще намерите в схима. Той дълго желаел

да я приеме, но все отлагал; но тъй като показал дела, достойни за този образ, Господ му дарувал тази схима след смъртта му. А другия брат, погребан в схима, ще намерите без нея. Той не желаел схимата, докато бил жив, не показал и дела, достойни за нея, а казвал: “когато видите, че съм на път да оставя тоя свят, тогава ме пострижете в схима.” Той не помнел думите, на този, който е казал: “Не мъртвите ще възхвалят Господа, нито всички, които слизат в гроба; а ние (живите) ще благославяме Господа отсега и довека” (Пс. 113:25-26). Поради това от него е отнето достойнството на схимата и е дадено на този, който показал достойни дела за нея: “защото всекиму, който има (добри дела), ще се даде и преумножи, а от оногова, който няма (добри дела), ще се отнеме и това, що има” (Мат. 25:29). Третият брат - продължил той - е погребан тук преди много години и целият е изтлял, но схимата му е останала нетленна. Тя се пази за негово осъждане и изобличаване, защото той вършел дела, недостойни за този образ; целия си живот прекарал в леност и грехове, като не помнел думите на Господа: “от всекиго, комуто е много дадено, много и ще се иска” (Лук. 12:48). Пострижението в схима не донася никаква полза на тия, които не вършат добри дела, които избавят от вечните мъки.

След като открил тази тайна, преподобни Пимен казал на братята:

- Ето, дойдоха тези, които ме постригаха, за да вземат душата ми.

Веднага, след като изрекъл това, той легнал и се преставил в Господа [8]. Монасите с голяма почит го погребали на посоченото от него място. А като отворили гробовете, за които преподобният им разказал, те намерили според неговите думи трима черноризци. От двамата, които неотдавна били умрели, те намерили без схима този, който бил погребан в схима; тя

била възложена върху другия, който бил погребан без схима. А третия брат, който отдавна бил умрял, намерили целия изтлял и само схимата му била запазена. Всички дълго се чудели на неизказания Божий съд, който въздава на всекиго, според неговите дела. А на Бога подобава слава, чест и поклонение, сега и всякога и во веки веков. Амин.

Тропарь преподобного Пимена Многоболезненного,
Печерского, в Ближних пещерах

глас 5

Богоноснаго Антония смиренномудрием подражая, /
терпением Иову подобяся, / не исцеления от болезни, но паче
протяжения тоя / желал еси себе, терпеливодушне Пимене, /
да не како, здрав быв / и от места сего родителями исторжен, /
сожития преподобных и чина их лишишися, / тем паче
надежды от самих Ангел пострижен был еси, / с нимиже моли
Христа Бога / спастися душам нашим.

Кондак преподобного Пимена Многоболезненного,
Печерского, в Ближних пещерах

глас 6

Долговременную болезнь благодарив претерпевшаго, /
приидите, сошедшеся, восхвалим Пимена многотерпеливаго, /
иже бо иногда за смрад в болезни бе гнушаемь, / сей ныне
благоухание испущает / с верою к раце мощей его приходящим /
и прогонит злосмрадие страстей от вопиющих: / прииди,
Пимене, к нам, и ничтоже успеет враг на ны.

[1] **Киево-Печерският манастир** е основан от преподобния

Антоний по времето на великия княз Изяслав (1054-1068) - син на Ярослав Мъдри и внук на свети Владимир. Преподобни Антоний бил родом от гр. Любеча, недалече от Чернигов. Той бил постриган в монашество на Атон. По съвета на постригалия го игумен и с неговото благословение, след известно време той се върнал в Русия, където, според пророческите думи на игумена, от него трябвало да произлязат много монаси. Най-напред той се поселил в една пещера, която била издълбана от свещеника на село Берестово - Иларион, а по-късно сам издълбал и своя пещера. При него започнали да прииждат хора, търсеци подвижнически живот, които се поселвали, като си издълбавали пещери. Най-забележителни от тези пришълци били преподобни Никон и преподобни Теодосий. Когато числото на братята се увеличило, те издълбали в скалите близо до килиите и църква, в която извършвали богослужението, а още по-късно над пещерата била построена и неголяма църква, посветена на Успението на Пресвета Богородица. Когато числото на монасите се увеличило още повече, преподобният Антоний помолил великия княз Изяслав да им дари планината, която се намирала над пещерата, и князът с радост изпълнил молбата му. Тогава било положено началото на строежа на голямата църква, манастирът бил ограден с ограда, били построени много килии, а накрая била завършена и църквата и украсена със свети икони. От това време води началото си манастирът, наричан Печерски - от пещерите, в които живеели неговите монаси.

[2] **Пострижението** в монашество от древни времена се извършва от светата Православна Църква, по особен чин, над избралия пътя на подвижническия живот и на всецялото предаване на себе си на Бога в молитва и в покаяние. На решилия се да встъпи на този път се задава въпросът, дали сам по своя воля избира това, след това той е длъжен да даде три

обета: да пази девство, целомъдрие и нищета; след което в името на Светата Троица се извършва кръстообразното пострижение на неговите коси и обличането му в монашеските одежди. В ръцете на новопостригания се дава Разпятие и запалена свещ.

[3] **Преподобният Теодосий**, най-близкият сподвижник на преподобния Антоний, бил впоследствие и игумен на Киево-Печерския манастир. При него манастирът особено много се разраснал и братството се увеличило, а духовният подвижнически живот на монасите възсиял, подобно на светилник, поставен на високо място. Освен че мъдро ръководел братята, преподобният, проникнат от пламенна любов към ближните, изливал своите благодеяния и върху хората, живеещи в света: утешавал скърбящите, подкрепял изнемогващите, хранел гладните, обличал нищите, успокоявал болните и престарелите. Той починал на 3 май 1074 г., на 65 години от рождението си. Мощите му най-напред били погребани в пещерата, където той се подвизавал, а когато била завършена голямата каменна църква, посветена на Успението на Пресвета Богородица, която започнала да се строи по негово време, мощите му били пренесени в нея и положени в дясната страна на притвора.

[4] Църковният ключар, на когото е възложено пазенето на църковното имущество и върху когото лежи задължението да наблюдава за изпълнението на устава на църковното богослужение

[5] **Числото 40** има важно символическо значение. То означава преход от едно състояние към друго, обновление, промяна. След изтичането на четиридесет дни след раждането, младенецът се внася в църквата, за да се посвети на Бога. В четиридесетия ден след смъртта, според вярването на светата Православна Църква, душата на починалия

християнин се възнася, за да се поклони на Бога. Така и при пострижението в монашество, четиридесет дни новопостриганият трябва да пребивава усилено в подвига на молитвата, тъй като той е роден за новия живот и е умрял за земното и преходното. Това е означавала и запалената свещ, която ангелите дали на преподобни Пимен и която горяла в продължение на четиридесет дни и нощи.

[6] **Мощите на преподобния Антоний** (†1073 г.) почиват в пещерата, където се подвизавал (в т. нар. “Близки пещери”).

[7] **Схимата** е одеянието на висшата монашеска степен, която се нарича Велик ангелски образ. При пострижението във Велика схима върху монаха се обличат и някои специални одежди, а именно: кукул и аналав. Кукулът е одежда, която покрива главата и раменете от всички страни; той има остър връх и се украсява с пет кръста, избродирани с червен конец. Разположението на кръстовете е следното: върху челото, върху гърдите, върху двете рамена и върху гърба.

[8] Св. Пимен починал на 11 февруари 1110 г.

Страдание на светите мъченици Марин и Астерий

В дните на езическите царе Валериан и на неговия син Галиен* в Рим живял един **честен и добродетелен велможа, на име Астерий**, който изповядвал Христовата вяра. Той бил знатен и богат човек и се ползвал с благоразположението на царете. По време на гоненията, които бил повдигнати срещу Христовата Църква, Астерий строго пазел благочестието, без да крие своята вяра в Господа Иисуса Христа.

Веднъж, когато се намирал в пределите на Палестина, свети Астерий дошъл в град Кесария Филипова**, известен у

финикийците под името Панеади.

В този град, населен с идолопоклонници, имало обичай да се извършва езическо празненство близо до извора, изтичащ от планината Панеас. Оттук, предполагат, води началото си и река Йордан.

В деня на този празник принасяната на беса жертва ставала невидима: обитаващият там бяс похищавал жертвата, скривайки я от очите на хората и заслепените от заблуждението си езичници прославяли тази бесовска измама като велико чудо. Христовият раб Астерий, като присъствал на самия бесовски празник, не могъл да не изпита болка в сърцето си заради заблуждението и душевната слепота на прелъстения народ. Той повдигнал очите си към небето, издигнал ръце и с вяра се помолил на Христа Бога да изгони беса, който прелъстявал народа. И бесът на часа бил прогонен от Божията сила, и бесовското чудо се прекратило: всички виждали с очите си жертвата, тя вече не се скривала както порано и не ставала невидима. А когато чудото престанало да се извършва, вече не се извършвало и празненството, тъй като езичниците престанали да се събират при изворите.

Така молитвата на свети Астерий, съединена с вяра, очистила това място от бесовската сквернота.

А неговото страдание за Христа, по Божие усмотрение, станало по следния начин.

В другата Кесария - Кесария Палестинска* - живеел един **знатен и богат воин на име Марин**, но той бил още по-благороден чрез вярата си в Христа и още по-богат - чрез добрите си дела. Другарите му в полка го подтиквали да заеме мястото на стотника, което останало свободно след смъртта на заемащия го преди това воин.

Докато Марин се готвел да го заеме, друг един войник, който му завиждал и сам желаел да стане стотник, отишъл при съдията Ахеос. Той открил на съдията, че Марин, бидейки християнин, не желае да принася жертви на боговете и на изображенията на царете, а поради това - добавил доносчикът - такъв човек, по силата на римските закони, не трябва да се поставя за стотник.

Съдията призовал Марин и го попитал каква вяра изповядва. Като чул от него, че е християнин, му дал три часа, за да размисли: да избере живота или смъртта. За свети Марин имало два пътя: или да принесе езическата жертва и да остане жив, или да умре за изповядването на Христовата вяра. В това време епископът на Кесария Палестинска Тетеик дошъл при Христовия изповедник и го завел в църквата, като му дал душеполезни наставления. След това, като влязъл заедно с него в светия олтар, епископът, посочвайки с ръка светото Евангелие и воинския меч, с който бил въоръжен Марин, казал:

- Избери едно от тия две неща, достойни мъжо: или да носиш този меч, за да служиш временно на земния цар, а след смъртта си да получиш вечна погибел, или - да станеш воин на небесния Цар, да положиш душата си за Неговото пресвето Име, което е написано в тази книга, и да царуваш заедно с Него в безкрайните векове.

Свети Марин посочил светото Евангелие и с гореща любов го целунал, показвайки, че е готов да отиде на смърт заради Христа. Тогава епископът му казал:

- Прилепи се с цялата си душа към Бога и укрепяван от Неговата сила, приеми това, което сам избра за себе си.

След това отпуснал свети Марин с думите:

- Иди си с мир.

Когато свети Марин излизал от църквата, глашатаят стоял при вратите на съда и високо призовавал Марин по име, тъй като

трите часа вече били изминали. Като влязъл в съдилището, свети Марин по-безстрашно и отпреди изповядал, че е християнин, пред всички прославил Христовото име и порицал езическото нечестие. Съдията произнесъл смъртна присъда, след което светият мъченик бил изведен извън града и обезглавен.

На неговата мъченическа кончина присъствал свети Астерий, който по Божие устроение в това време пристигал в града. След страдалческата смърт на свети Марин, той снел от себе си скъпоценната си одежда и обвил в нея честното тяло и главата на мъченика и като го занесъл на раменете си до определеното място, сам го погребал с чест.

Затова и самият той се удостоил с мъченически венец. Нечестивите езичници го заловили и му отсекли главата[30] и по такъв начин свети Астерий, заедно със свети Марин, предстанал в лика на светите мъченици пред небесния Цар - Христа.

Това станало при царуването на Галиен, който наследил престола след гибелта на своя баща Валериан.

Заради кръвта на множеството християни, която пролял, Валериан бил наказан от Божия гняв: по време на сражение с персите, те удържали победа над римляните и той попаднал в плен на персийския цар Саворий. Отвели го в Персия и там Валериан служел като стъпало на Саворий, когато той се качвал на коня си. При това Валериан не можел да бъде откупен от позорния плен: Саворий не желаел да го размени за никакви съкровища, скъпейки тази слава, че имал възможността да стъпва върху шията на римския цар.

След като продължително издевателствал над Валериан, персийският цар накрая заповядал да му одерат кожата пред целия народ и да го посипят със сол. Така зле погинал злият,

започвайки вечните мъки още в този живот.

Тази гибел на неговия баща уплашила Галиен. Той познал в нея Божието наказание заради безмилостното проливане на християнската кръв. Затова Галиен издал указ за всички области на Римската държава, който нарежда да се прекрати гонението срещу християните и да се разреши на епископите свободно да управляват своите църкви. Но преди указът да достигне в Кесария Палестинска, светите Марин и Астерий приели мъченическа смърт за Христа и влезли в радостта на своя Господ и нашия Владика Иисус Христос, Който царува заедно с Отца и Светия Дух.

По молитвите на светите наши отци, Господи Иисусе Христе, Боже наш, помилуй нас.

Амин.

* **Валериан** - император от 253-259 г.; **Галиен** - 260-268 година.

** Град **Кесария Филипова** е построен от Филип, синът на Ирод, който го нарекъл Кесария в чест на кесаря Тиберий. Той се намирал близо до изворите на река Йордан.

* **Кесария Палестинска** - така се наричал в дълбока древност градът или кулата на Стратон. Този град бил възстановен от Ирод Велики, който го нарекъл Кесария в чест на император Август. Той се намирал на брега на Средиземно море. Св. апостол Павел по времето на своите мисионерски пътешествия неведнъж идвал в него (Деян. 9:30; 21:8) и прекарал тук две години като затворник (Деян. 23:23; 24:27; 25:4-6). В този град живеел стотникът Корнилий когото свети апостол Петър обърнал към Христа и кръстил (Деян., 10 гл.). Тук живеел и свети апостол Филип (Деян. 21:8); тук също умрял и Агрипа, поразен от ангел и изяден от червеи (Деян.

12:20-23). В Евангелието Кесария Палестинска не се споменава.

В памет на свети преподобномъченик Дометий

Свети Дометий живял при царуването на Константин Велики. Негова родина била Персия, където той бил обърнат от езичеството в християнството от човек на име Уар. Като оставил родствениците и родината си, проникната от езическото нечестие, свети Дометий се отправил към пределите на гръцката държава, в град Низибия [1]. Тук отишъл в един манастир и приел свето Кръщение, а след това се облякъл в монашески образ и непорочно преминавал подвига на постническия живот. Но поради внушенията на завистливия и лукав бяс, живеещите в този манастир монаси го намразили и свети Дометий бил принуден да избяга в манастира на светите мъченици Сергей и Вакх, който се намирал в град Теодосиопол [2]. Тук той подражавал на живота на архимандрит Нурвел, за когото се разказва, че в продължение на шестдесет години не вкусил нищо варено, спял извънредно малко, и то не лежейки или седейки, а като стоял, опирайки се върху жезъла си. Архимандрит Нурвел поставил преподобния Дометий за дякон, но когато светият разбрал, че архимандритът иска да го накара да стане свещеник, избягал и оттук [3].

Като се уединил в една пустинна планина [4], свети Дометий водел живот по Бога, търпейки зной и мраз и всякакви неслоди. После той се заселил в една пещера и извършил много чудеса с Христовото име: той изцелявал от болести мнозина, които идвали при него, като в същото време ги привличал от идолопоклонството в Христовата вяра. А когато в тази местност дошъл Юлиан Отстъпник и след като узнал всичко за свети Дометий, заповядал да го убият с камъни. Изпратените да извършат това злодеяние дошли и намерили в третия час на деня светия старец, който заедно с двама ученици извършвал определените молитви. Като се нахвърлили срещу тях, ги избии с камъни и така преподобни Дометий завършил своя богоугоден живот, заедно с двамата си ученици [5].

[1] Низибия - град в Месопотамия.

[2] Теодосиопол - град на източния бряг на Ефрат.

[3] Заедно с двама ученици.

[4] В пределите на Кир в Сирия.

[5] В 363 г., 23 март.

Преставянето на преподобни Ор Черноризец

В Тиваида Египетска *, съседна на Етиопия ** страна, сред монашестващите живеел чуден мъж, на име Ор, който основал множество манастири, чиито монаси, около хиляда на брой, се намирили под неговото ръководство. Той бил вече деветдесетгодишен, украсен със старините си старец-схимонах, който притежавал необикновено благолепна външност: лицето му разкривало такава одухотвореност, че той приличал на безплтно същество. Преподобният Ор започнал своя подвижнически живот в далечната пустиня,

където преживял много години в пълно уединение, пазейки най-строг пост. След това, по Божие повеление, той се преселил оттам и устроил манастир близо до един град. За да няма нужда братята да ходят далече за дърва, той със собствените си ръце насадил гора около него. А до неговото пристигане тук нямало нито едно дърво. Така се грижел преподобният не само за душевното спасение на братята, но и за необходимото за телесния живот, като се стараел монасите в нищо да не търпят недостиг. А докато живеел в далечната пустиня, се хранел само с треви и корени, които му изглеждали като извънредно вкусна храна. Вода пиел само когато намирал. По-голямата част от деня и нощта преподобни Ор посвещавал на усърдна молитва. Той водел такъв живот до дълбока старост. И ето, веднъж насън му се явил ангел Господен, който му казал:

- Ти ще станеш отец на мнозина, защото на теб ще се поверят много души и много хиляди ще наставиш на пътя на спасението. В бъдещия живот ще получиш награда, съответна на числото на тия, които си придобил за спасение. Не изпадай в съмнение, размишлявайки колко ще ти е необходимо за удовлетворяването на телесните нужди на толкова множество люде. При теб в нищо не ще има недостиг; ще имаш всичко, за което се помолиш на Бога.

След това видение старецът се преселил по-близо до населените места. Отначало той си построил малка килийка и насадил зеленчуци. И тук, както и по-рано в далечната пустиня, преподобни Ор се хранел само със зеленчуци, а и тях вкусвал само в неголямо количество; често той приемал храна веднъж в седмицата. По-рано той не умеел да чете, но след преселването му от далечната пустиня, Господ му подал дара да разбира писанията. Когато един от братята му донесъл книга, той я отворил и започнал да чете, все едно че отдавна владеел книжното изкуство. Заедно с това преподобният Ор

получил от Бога власт над бесовете: при него насила довеждали бесновати, които говорели пред всички за тайно извършваните от преподобния богоугодни дела. И много други изцеления извършил преподобният чрез даруваната му свише Христова благодат. При преподобни Ор започнали да се стичат множество желаещи да се подвизават под негово ръководство и скоро се събрали значителен брой монашествуващи, чийто наставник и ръководител бил преподобният. Той имал обичай по-напред да вкухва духовна храна, а после вече да пристъпва към телесната: само след като се бил причастил с Божествените Тайни, той отивал на трапезата, поучавайки братята с боговдъхновени наставления или с душеполезни разкази. Веднъж за назидание на братята той разказал следното:

- Аз видях в пустинята един мъж, който в продължение на три години не вкуси земна храна; на всеки два дена ангел Господен му донасяше небесна храна, която заменяше и водата.

- Познавам - им казал друг път преподобни Ор - един монах, при когото се явили бесове, които били приели вида на небесните воинства и ангелските чинове. Те му посочили огнена колесница, на която сякаш стоял някакъв цар, обкръжен от слава. Този цар казал на монаха:

- Ти обладаваш всички добродетели, сега ти остава само да ми се поклониш и аз ще те взема, подобно на Илия (4Царств., 2 гл.) на огнената колесница и ще те възнеса на нея.

Като чул тия думи, монахът изпаднал в размисъл:

- Какво значи това? - размишлявал той. - Аз постоянно се покланям на моя Спасител, Който е и мой Цар. И ако това е Той, тогава не би искал от мен да се поклоня, знаейки, че аз всякога Му се покланям.

След като размислил така, монахът казал:

- Аз имам свой Цар, на Когото постоянно се покланям. А ти не си мой цар.

Тогава бесовете на часа изчезнали заедно със своя цар и с колесницата.

Преподобни Ор разказвал това на братята, като че ставало дума за някой друг, но мнозина от тях добре знаели, че всъщност то е станало с него. Преподобният бил много приветлив и милостив към всички. Когато при него идвал някой брат и изразявал желание да живее с него, той за един ден му построявал килия. Заемайки се за тази работа, преподобният Ор призовавал цялото братство и всички с усърдие се стичали да му помагат: едни носели камъни, други - пясък, трети - вода, четвърти - дърва и по този начин още на вечерта килията ставала готова. След като я давал на новодошлия брат, преподобни Ор го снабдявал в достатъчно количество и с всичко необходимо за поддържането на живота му. Бог в изобилие изпращал на Своя угодник всичко, което той просел от Него. За преподобния отец съществува и следният разказ, който се отнася към времето от неговия живот, когато имал само един ученик:

Веднъж при настъпването на светлия празник на Христовото Възкресение този ученик му казал:

- Знаеш ли, отче, че сега е Пасха и ние трябва да я празнуваме както и всички празнуват.

- Е, сине мой - отвърнал старецът, - аз забравих, че сега е Пасха.

И като излязъл от килията, преподобни Ор застанал под откритото небе и издигнал ръцете си нагоре. Така той стоял три дена, без да се помръдне, предавайки се на размишление

за Бога. След три дена той се върнал в килията и казал:

- Ето, чедо, според мярата на моите сили, и аз отпразнувах Пасхата.

- Какво прави ти, отче? - попитал ученикът.

- За монаха - отвърнал старецът - празникът и Пасхата се състоят в това - неговият ум да премине, както Израил (Изх., 14 гл.), със сухи нозе по морето на житейската суета и да се приближи към Бога. Монахът, като се отстранява от видимия свят, се приближава до невидимия Бог; а когато се привързва към земните предмети, чрез това отстранява себе си от невеществения Бог.

Бидейки отец на много братя, преподобният познавал живота и делата на всеки от тях, и дори тайно извършените.

Така веднъж някакъв странстващ монах, който страдал от порока на лъжата, като идвал при преподобния, скрил дрехите си. Като се явил полугол пред него, той го помолил да му даде дрехи. Преподобни Ор на часа го изобличил пред всички в лъжа, като извадил скритата дреха. Всички братя се проникнали от страх, като видели, че преподобният отец знае тайните и това, което е скрито за другите; и никой не се осмелявал да скрие нещо от него или където и да е, далече от неговите очи, да извърши нещо противозаконно, защото Бог му откривал всичко. След като наставил мнозина на пътя на спасението, не само монаси, но и мирски хора, преподобният Ор се преставил в Господа*, преселил се в небесните обители и бил причислен към лика на великите преподобни отци, които предстоят пред престола на Отца и Сина и Светия Дух, Единия Бог в Троица, на Когото е славата во веки. Амин.

* **Тиваида** - областта около прочутия в древността град Тива. С това име се наричал и целият Горен (Южен) Египет. В тази

област имало много манастири и монаси.

** **Етиопия** - страна на юг от Египет, наричана Нубия и Абисиния.

* В 90-ата година от рождението си, около 390 г.

ЧЕТИ-МИНУТЕ НА СВ. ДИМИТРИЙ РОСТОВСКИ

† **ВИЖТЕ ОЩЕ**

Против ереста на новостилието

Отстъплението от вярата наречено "нов стил"

ЗА СЪКРАЩАВАНЕТО НА ЛИТУРГИИТЕ, ТАЙНСТВОТА И ТРЕБИТЕ В НОВОСТИЛНАТА ЦЪРКВА

ЗА ПРЕМАХВАНЕТО НА ОГЛАШЕНИЕТО

ЗАЩО БОГ НИ ИЗОСТАВИ

За Петровият пост и въпросите, които поражда

**ЗА КОРЕНА НА ЗЛОТО, ЗА НАЧАЛОТО НА
ОТСТЪПЛЕНИЕТО НА РОДНАТА НИ „ЦЪРКВА“, ЗА
БЪЛГАРСКАТА СХИЗМА**

Театърът на антихриста

ИСТИНАТА ЗА НАШИЯ НАРОД

Християнството на българите и техните владетели

ИДЕЯТА "ПРАВОСЛАВНИ БУДИТЕЛИ"

Православна ли е демокрацията

Народе, народе...

Защо се премахва вероучението

За старостилния икуменизъм

КОЙ СТОИ ЗАД ОТСТЪПЛЕНИЕТО

ДИСЕКЦИЯ НА ЧОВЕКООМРАЗТА

**ПАСТИРСКО ОКРЪЖНО ПОСЛАНИЕ ПРОТИВ
МАСОНСТВОТО**

Против юдомасонството

Изповедание на вярата

КЪДЕ СЕ Е СЪХРАНИЛО ПРАВОСЛАВИЕТО